

Aksjon Døves Hus på Madagaskar

Dimby (34) er stolt over at noen nå har satt i gang en aksjon for voksne døde på Madagaskar.

Aksjonens formål:

Bygging av eget Døves Hus i Antananarivo på Madagaskar slik at voksne døde i hovedstaden endelig kan ha et samlingssted hvor de kan møtes hver dag.

Døveforbundet på Madagaskar, Fikambanan'ny Marenina sy Sakaizany eto Madagasikara (F.M.S.M.), ble stiftet i 1986. Men allerede i 1968 startet man to døveforeninger, i Antananarivo og Antsirabe. Fram til i dag har døveforenings- og forbundsledere aldri hatt egne kontorer. Heller ikke har de nå 9 døveforeninger på Madagaskar egne lokaler. Som regel låner man lokaler hos døveskolene når man skal arrangere møter.

F.M.S.M. har et ønske: Finne egnet tomt, og komme igang med å bygge døves hus i hovedstaden, som både døveforbundet og døveforeningen skal ha nytte av. De ønsker et sted å gå til, hver dag. De har behov for sosialt samvær, og å kunne komme til Døves Hus når det passer. De har behov for møtevirksomhet, informasjonsskvelder, å ha underholdning, kose seg i TV-kroken, kjøpe mat og drikke, og ha et ordentlig toalett. Noen rom til overnatting for langveisfarende er det også behov for. Kanskje også egen vaktmesterleilighet.

Døveforbundet på Madagaskar har nylig (20.10.00) bedt firmaet EMC (*Entreprise Malagasy de Construction*) til å tegne Døves Hus, og å beregne hvor mye det vil koste. EMC er forøvrig samme firma som bygget døveskolen i Antananarivo, innviet i 1985. Dersom man skal ta utgangspunkt i deres ønske om et hus på 30x11 meter, i to etasjer, regner døveforbundet med at det kan komme på 500.000 - 700.000 norske kroner. Vi venter å få både tegning og kostnadsoverslag om ikke så lenge.

Døveforbundet på Madagaskar vil arbeide parallelt med aksjonen i Norge, ved også å søke de lokale myndighetene om støtte til byggearbeidet.

Kontakten mellom aksjonskomiteen og døveforbundet på Madagaskar skjer via e-post til døveskolen i Antananarivo, der forbundsleder Rameranto Dimby Sombiniaina arbeider. Rektorens sønn, *Andriamampianina Rivo*, fungerer som oversetter (engelsk til gassisk og omvendt). Hos oss får vi hjelp av Inger Rekk til å oversette fra engelsk til norsk og omvendt.

Aksjonens hovedmål er å skaffe penger til bygging av Døves Hus i hovedstaden Antananarivo. Men i retningslinjer for aksjonen heter det også at de innsamlede pengene kan gå til inventar og kontorutstyr. Kanskje man bør starte med å forbedre kontakten mellom døveforbundets styremedlemmer, og mellom døveforbundet og byggefirma og andre. Da kan noen av de første overføringene bli brukt til anskaffelse av mobiltelefon med tekstmelding. (Telenor opplyser at det

per i dag ikke er mulig å bruke tekstmelding på Madagaskar, men at det vil komme i år 2001.)

Aksjonskomiteen samarbeider med Madagaskarutvalget, som Norges Døveforbund opprettet i 1998, etter Odd-Inge Schrøders besøk på Madagaskar. Utvalget består av Odd-Inge Schrøder (leder), Hilde Hauland, Bjørn Melbye og Hege Roaldstvedt Lønning. Dette utvalget arbeider med samme formål som aksjonskomiteen, men på den måten at Madagaskarutvalget konsentrerer seg om å finne mulige bidrag fra offentlig hold, som AtlasAlliansen og lignende, mens aksjonskomiteen henvender seg til befolkningen, og til aktuelle legater som kanskje kan gi sin støtte.

Aksjonens bankkonto disponeres i fellesskap av Arvid Støyva og Rune Anda i Bergen.

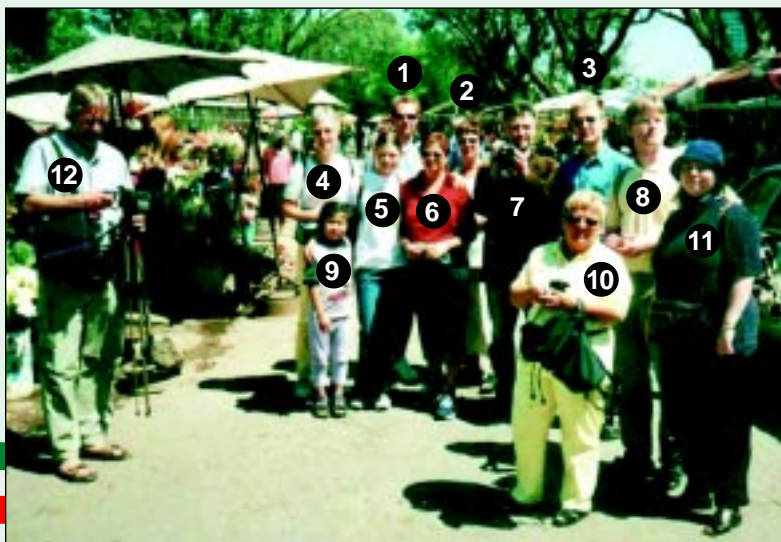
Døveforbundet på Madagaskar har valgt *Andriamampianina Jules* (hørende) til å være kontaktperson mellom døveforbundet og byggefirmaet, samt signere kvitteringer/regninger i forbindelse med byggeprosjektet. Han er rektor på døveskolen i Antananarivo. Han hadde oppsyn i forbindelse med bygging av ny døveskole i Antananarivo, og har derfor god erfaring.

Dimby beskriver Jules som en god døvevenn, noe vi selv har merket oss.

Vi skal prøve å holde leserne orientert om utviklingen, og vi håper på stor giverglede blant DTs lesere!

Aksjonskomiteen

Aksjonskomiteen består av alle i den norske gruppen som reiste sammen til Madagaskar 18.-28. september 2000: 1) Anders S. Fladby, 2) Norunn Kalvenes, 3) Arnstein Overøye, 4) Guri K. Sværen, 5) Iselin Christoffersen, 6) Anett Christoffersen, 7) Arvid Støyva, 8) Øyvind Aspen, 9) Lena M. K. Anda, 10) Trine Hagen, 11) Liv Heidi Pedersen, 12) Terje Johnsen. Foto: Rune Anda.

Vi starter aksjonen med en spesiell **julegave** i år, og trenger **din** støtte:

Pengegave til bygging av eget døvesenter på Madagaskar!

Bankkontonummer (hos Kreditkassen), og adresse:

6526.56.06568

Aksjon Døves Hus på Madagaskar
Troidhaugvegen 46, 5232 Paradis

Alle som gir pengegaver, vil se navnet sitt blant givere på internett.
Gavebeløpets størrelse fra enkeltpersoner vil ikke bli oppgitt på internett.
Ønsker du å være anonym, skriv «anonym» på giroen.

I hvert nummer av Døves Tidsskrift framover skal vi prøve å fortelle hvor mye som er kommet inn på kontoen, samt informere om hvordan det går med planene på Madagaskar.

Internett-adresse: <http://home.online.no/~anda/Madaga/Innskudd>

(Der kan du se hvor mye det er på kontoen)

NORGES DØVEFORBUND STØTTER AKSJONEN

...Madagaskar

Vi blandet oss sammen med døve speidere på døveskolen (AKA.MA) i Antananarivo. Aksjonskomiteen arbeider for at disse unge døve - når de er ferdig med døveskolen - skal få muligheter til å treffes i et døvesenter i hovedstaden. Det har de ikke i dag.

Margot Hammer

Margot Hammer besøkte Madagaskar i 1985, i forbindelse med innvielse av en ny døveskole i hovedstaden Antananarivo. Hun utga heftet: «Mitt møte med Madagaskar 1985», en dagbok på 33 håndskrevne sider. Med tillatelse gjengir vi noen sitater.

Andriamampianina Jules. Han er rektor på Aka.ma, døveskolen i Antananarivo, og skal bistå døveforbundet i forbindelse med nytt døves hus. Han hadde oppsyn med byggearbeidet til døveskolen, som ble innviet i 1985.

Dagboken innleder slik: «Det var for ca 35 år siden at misjonær Erik Borgenvik på Madagaskar, ved en bestemt hendelse, fant ut at nå måtte noe gjøres for de gassiske døve.

Han reiste så hjem til Norge for å lære om, og sette seg inn i arbeidet blant døve. Og mens han for rundt på døveskolene, i foreningene og i institusjonene, tente han samtidig interesse for misjonsarbeid blant en del hørende som hadde sin tjeneste i de døves kirker og skoler, og blant de døve selv. Jeg har vært så heldig å få være med i denne del av døvearbeidet «De døves misjonsarbeid på Madagaskar», først i foreningen «Svart og hvit» i Oslo, og senere i «Døves Misjonsforening» i Bergen.

Med sterk vilje og ukuelig mot bygget så Borgenvik den første døveskole på Madagaskar, i Antsirabe. Tilbudet om skolegang og opplæring gikk ut, og enhver kan vel tenke seg at ved dette skulle den døves situasjon bli totalt forandret.»

I dag finnes det 7 døveskoler på Madagaskar. Alle døveskolene var med på 50 års jubileum for døveskolen i Antsirabe i september 2000.

Flere døve fra Norge på en gang!

Døve på Madagaskar er vant til å få besøk fra Norge. Det var mest hørende som kom. Vi ble bedt om å hilse Britt Dahl, Rolf Piene Halvorsen og Odd-Inge Schrøder, for å nevne noen.

18. september i år kom det flere norske døve til Madagaskar, og både døve og hørende der nede gjorde store øyne: Hele 11 norske døve på en gang! Pluss to hørende.

Det var også en annen gruppe som kom til Madagaskar få dager etter oss, og som oppholdt seg en uke lenger enn oss: Modumgruppen, der også døve Jeanne Mehlum var med, og likeså døvekapellan Inger Hvinden-bråten (som tolk).

Støtte til aksjonen

Vi har fortalt om den forestående aksjonsplanen til døveprest Benjamin Randriambolontsoa, og likeså rektor på døveskolene i Antananarivo og Antsirabe. Alle var veldig positive.

Det er utarbeidet retningslinjer for aksjonen. Interesserte kan studere det på Internett (se adressen på neste side). Pr. 15.11.00 er det 200 kroner på aksjonskontoen, og man håper at det vokser etterhvert.

TEKST OG VIDEOBILDER: RUNE ANDA

Ingebjørg Finstad (t.v.) og Alma Storaker har virket som døvemisjonær på Madagaskar i en årrekke. Likeså har de begge vært rektor på en del døveskoler! Deres innsats gjennom mange år har gitt gode resultater. Pengegave til misjonsarbeidet fortsetter, og vil nok gjøre det i mange, mange år framover. Aksjonskomiteen konsentrerer seg først og fremst om innsamling til bygging av eget Døves Hus i hovedstaden Antananarivo. Ingebjørg Finstad oppfordret allerede i 1991 døveorganisasjonen i Norge om å gjøre en innsats for voksne døve på Madagaskar.

Mer om aksjonen
i Tegnsatt 1. juledag!